

28. 3. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dosavadní úprava přestupových transakcí v rámci světového fotbalu

V současném globalizovaném světě se prostředí světového fotbalu stává čím dál více kompetitivním. K úspěchu již nestačí pouze vybudovat silné mužstvo, ale je nutné udržet také jeho integritu před externími vlivy, a to i vzhledem k finančně lákavým smlouvám z arabského světa či sportovně lákavým smlouvám u nejlepších klubů v Evropě.

Drtivá většina profesionálních fotbalových klubů, pokud nebereme v potaz ty úplně největší, musí „chytře nakupovat levné (většinou mladé) hráče“, které postupně rozvine v superhvězdy a s velkým profitem je prodá do většího klubu. Přestupy se tak stávají významnou součástí fungování klubu, který si tímto fotbalovým byznysem vydělává na svůj chod, případně na vylepšování své pozice v rámci jednotlivých lig. Pokud se klubu dlouhodobě nedaří přestupová politika v rámci své konkrétní vize, zpravidla se to promítá do extrémního výkonnostního a výsledkového propadu.

Přestupová pravidla nastavuje Světová fotbalová asociace (dále jen „**FIFA**“), která tato pravidla stanovuje a vynucuje za pomoci jednotlivých kontinentálních či národních asociací, či konfederací. FIFA vydává tzv. Pravidla FIFA pro status a přestupy hráčů (dále jen „**Přestupová pravidla FIFA**“), která dle čl. 1 tohoto dokumentu platí pro všechny subjekty účastníci se organizovaného fotbalu v rámci jednotlivých asociací[1]. Pokud pro účely tohoto článku shrneme dosavadní fungování přestupového trhu, hráči mohou primárně měnit svou klubovou příslušnost třemi hlavními způsoby:

1. **Přestup za odstupné** - Klub B chce koupit konkrétního hráče Klubu A. Zástupci Klubu A a Klubu B společně jednájí a dohodnou se na odstupném. Výše odstupného se může lišit v závislosti na tom, jak si oba kluby hráče cení, nicméně faktory, které hodnotu vždy ovlivňují, jsou věk hráče, konkurenceschopnost soutěže, v níž hráč působí a jeho výkony. Jakmile se oba kluby na odstupném dohodnou, hráč, v designovaném přestupovém okně[2], může výměnou za toto odstupné odejít. Klub B tak získává veškerá práva na konkrétního hráče[3].
2. **Přestup zadarmo v rámci tzv. Bosmanova pravidla** - Na základě asi nejslavnějšího „fotbalového“ rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „**SDEU**“) ve věci Bosman.[4]. Toto pravidlo povoluje hráčům, kteří dosáhli věku 23 let a jsou v posledních 6 měsících své platné smlouvy, aby si bez omezení hledali budoucí angažmá a následně i před koncem své stávající smlouvy podepsali smlouvu v jiném působišti.
3. **Přestup jako volný hráč** - Ostatní případy jsou podpisy volných hráčů. Jako volné hráče označujeme takové fotbalisty, kteří nemají platnou smlouvu v žádném profesionálním klubu. Primárně se jedná o takové osoby, o které aktuálně není na hráčském trhu zájem, případně hráče, kteří nedávno ukončili platnou smlouvu v některém z klubů a už jako volný hráč hledají nový klub.

U všech těchto přestupů platí, že národní asociace, do níž spadá klub, z něhož hráč přestupuje (nebo u něhož byl registrován jako poslední), musí v souladu s postupem dle čl. 8 přílohy č. 3 přestupových pravidel FIFA vydat mezinárodní osvědčení o přestupu (dále jen „**ITC**“).

Hráč Lassana Diarra a jeho případ před SDEU

Lassana Diarra (dále také jako „**Hráč**“) byl jedním z případů dle výše nadepsaného bodu 3). Bývalý francouzský reprezentant podepsal v roce 2013 čtyřletý kontrakt s ruským klubem FK Lokomotiv Moskva (dále jen „**Lokomotiv**“), avšak tato smlouva byla dne 22. 8. 2014 předčasně ukončena ze strany Lokomotivu, a to kvůli „závažnému porušení smlouvy“ ze strany Hráče. Orgán FIFA pro rozhodování sporů následně Hráči uložil povinnost zaplatit Lokomotivu odškodnění ve výši 20 mil. eur^[5], a to včetně úroku z prodlení. Hráč mezitím uplatnil protinárok na mzdu, kterou by obdržel, kdyby smlouva zrušena nebyla. Problém ale byl spíše v tom, že za této situace Přestupová pravidla FIFA sice na Diarru formálně nahlížela jako na volného hráče, ale fakticky mu znemožňovala najít jakýkoliv nový klub, a to kvůli požadavkům na tzv. solidární platby a se sportovními sankcemi v souladu s čl. 17 odst. 4 Přestupových pravidel FIFA, podle nichž by se tento nový klub musel podílet na kompenzaci Lokomotivu za předčasné ukončení Hráčovy smlouvy.

Toto pravidlo způsobilo, že po ukončení smlouvy s Lokomotivem měl Hráč problém najít angažmá, protože žádný z klubů nechtěl riskovat, že se bude muset platit vyšší jednotky milionů eur u hráče, který mohl být považován již „výkonnostně je za zenitem“. Zájem údajně projevovalo více klubů, nicméně získal pouze jedinou nabídku, a to od belgického klubu Sporting Pays de Charleroi^[6]. Hráč ovšem nezískal angažmá ani zde, jelikož Belgická fotbalová asociace (dále jen „BFA“) hráči sdělila, že ruská strana otálela s vydáním ITC, které nebylo vydáno včas. Hráč tedy následně zažaloval FIFA i BFA u belgického soudu, a to na náhradu škody ve výši 6 mil. eur, jelikož dle Hráče jsou předmětná ustanovení Přestupových pravidel FIFA ohledně solidárních plateb a postupu vydávání ITC v nesouladu s unijním právem. Belgický soud dal Hráči za pravdu a Odvolací soud v Mons následně předložil k SDEU v souladu s čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „**SFEU**“) tuto předběžnou otázku:

Musí být články 45 a 101 SFEU vykládány v tom smyslu, že zakazují:

- zásadu solidární odpovědnosti hráče a klubu, který tomuto hráči nabízí angažmá, při náhradě újmy klubu, se kterým byla rozvázána smlouva bez oprávněného důvodu, jak je stanovena v článku 17.2 Přestupových pravidel FIFA, ve spojení se sportovními sankcemi zakotvenými v článku 17.4 těchto pravidel a finančními sankcemi zakotvenými v článku 17.1;
- možnost, aby asociace, ke které náleží předchozí hráčův klub, nevydala ITC nezbytné k tomu, aby hráč mohl uzavřít smlouvu s novým klubem, existuje-li mezi tímto předchozím klubem a hráčem spor (článek 9.1 Přestupových pravidel FIFA a článek 8.2.7 přílohy 3 uvedených pravidel)?

SDEU nejprve v rozsudku ve věci C-650/22 ze dne 4. října 2024 (dále jen „**Rozsudek**“) zkoumal, zda tato výše uvedená pravidla stanovují překážky pohybu pracovníků ve smyslu čl. 45 SFEU. SDEU poměrně logicky došel k závěru, že tu taková překážka je, jelikož zmíněné povinnosti solidárních plateb mohou znevýhodňovat hráče, kteří chtějí působit v klubu, který je usazen na území jiného státu EU a jednostranně a předčasně ukončí smlouvu. Toto je poměrně logické, neboť SDEU již v úvodních poznámkách uvedl, že „složení družstev představuje jeden z podstatných parametrů soutěží, v nichž se střetávají profesionální fotbalové kluby, a že tyto soutěže vedou k hospodářské činnosti, je třeba zadruhé považovat i pravidla, jako jsou pravidla dotčená v původním řízení, ať se vztahují k pracovním smlouvám nebo k přestupům hráčů, za pravidla, která mají přímý dopad na podmínky výkonu této hospodářské činnosti a na hospodářskou soutěž mezi profesionálními fotbalovými kluby“^[7].

SDEU uvedl, že rozporovaná pravidla (tedy de facto sportovně-sankční odpovědnost nového klubu bez jeho zavinění a případně obecný zákaz vydat ITC, pokud mezi hráčem a jeho původním klubem probíhá spor) slouží spíše k ochraně finančních zájmů jednotlivých klubů než k zajištění řádného

sportovního průběhu soutěží. SDEU nicméně dále doplnil, že je „legitimním cílem obecného zájmu“ sportovních asociací, aby byly soutěže regulérní, jelikož právě sportovní stránka je podstatnou součástí sportovních zásluh[8], což je nutné zdůraznit, jelikož svázanost finanční stránky přestupů a následného sportovního úspěchu je mnohem větší než SDEU v rámci Rozsudku uvedl. SDEU nicméně poměrně očekávaně uzavřel, že Přestupová pravidla jsou ve výše uvedeném rozsahu proti smyslu čl. 45 SFEU.

SDEU dále posuzoval otázku, zda jednání FIFA a kontinentálních fotbalových asociací jakožto sdružení podniků bylo vedeno za účelem (případně s důsledkem) vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže. Zde opět poměrně jednoznačně SDEU uvedl, že např. pravidlo stanovující možnost nevydat ITC (tedy jakési oprávnění k zahraničnímu přestupu), jednoznačně narušuje přeshraniční hospodářskou soutěž při náboru hráčů do klubů v jiných státech. SDEU sice připustil, že FIFA může s ohledem na průběh sportovní sezony chtít nějakým způsobem regulovat počet hráčů v jednotlivých týmech, nicméně nikoliv takovým způsobem, který povede k tomu *„že se na celém území Unie plošně, drasticky a trvale omezí, nebo dokonce zakáže jakákoli možnost klubů vstupovat do přeshraniční soutěže tím, že budou jednostranně nabírat hráče, kteří již byli angažováni klubem usazeným v jiném členském státě, nebo hráče, u nichž je tvrzeno, že pracovní smlouva s takovým klubem byla ukončena bez oprávněného důvodu.“*

SDEU tak uzavřel, že výše uvedená pravidla jsou v rozporu s čl. 45 a 101 SDEU a obstat by mohla pouze tehdy, pokud by se ukázalo, že jsou v této podobě nutná k dosažení legitimních cílů obecného zájmu.

Vliv rozhodnutí SDEU na budoucnost přestupů

Právě proto, že je finanční síla jednotlivých klubů úzce svázána s jejich sportovními úspěchy, je nutné Rozsudek kvitovat. Disparita ve finanční situaci fotbalových klubů je mnohdy spojena s faktory, které daný klub, ani žádné právní rozhodnutí, nijak nemůže ovlivnit. Namátkou lze uvést geografické či demografické faktory. Proto je tedy nutné vyrovnávat jakoukoliv nerovnováhu alespoň tehdy, kdy je možné toto učinit (neboť faktory politické a právní také hrají sekundární roli). Pokud by SDEU rozhodl opačně, docházelo by i nadále k absurdním případům, kdy by se možnost uplatnění sportovců, kteří předčasně ukončili smlouvu ve svém klubu, na fotbalovém trhu limitně blížila k nulové hodnotě. Dále by docházelo k penalizaci klubů, které fakticky nic nezpůsobily a v případě přetrvávajícího sporu by byl daný přestup a jeho uskutečnění ovlivněn libovůlí národní asociace, která by nemusela vydávat ITC. FIFA zatím kromě vydání prohlášení s tím, že budou přijaty změny čl. 17 Přestupových pravidel FIFA, což je momentálně interně připravováno, nicméně zatím se čeká na rozsudek belgického soudu, který vznesl předběžnou otázku.

Vzhledem k tomu, že Rozsudek byl vydán na podzim roku 2024, jeho vliv se mohl potenciálně projevit až v lednovém přestupovém období[9]. Předčasné ukončování smluv a následné podpisy hráčů zadarmo nejsou běžnou praxí, což je správně. – Nešlo tak čekat „protržení hráze“ s hráčskými přestupy. O tom svědčí i data z renomovaného serveru Transfermarkt, která pro zajímavost např. u anglické Premier League zaznamenala dokonce pokles, kdy ke konci letošního zimního přestupového období přestoupili zdarma 4 hráči[10], a to oproti loňským osmi. Není však možné finálně usuzovat o dopadu Rozsudku na takto malém vzorku a v takto krátkém období (když navíc ještě nebyl změněn příslušný článek Přestupových pravidel FIFA). Konečný vliv na svět hráčských přestupů ukáže až delší časový odstup.

Mgr. Jan-Filip Novotný,
advokátní koncipient

VEDEME SVĚTEM PRÁVA

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Praha | Brno | Ostrava

Tel.: +420 222 866 555

Fax: +420 222 866 546

e-mail: info@mt-legal.com

---

[1] Je nutné podotknout, že vzhledem k tomu, že součástí FIFA je celkem 211 národních asociací, je platnost těchto pravidel stanovena de facto pro celý „fotbalový“ svět.

[2] V drtivé většině evropských států jsou každoročně dvě přestupová okna, a to letní zpravidla od 1. 7. do 31. 8. a zimní, které trvá celý leden. Některé národní asociace mají z různých důvodů tyto termíny (zejména u zimního okna) posunutě či prodloužené.

[3] Nový klub tedy v určitém významu získává „výhradní licenci“ na daného hráče, a to včetně např. marketingových práv.

[4] Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci C-415/93, ze dne 15. prosince 1995.

[5] Tato částka byla později snížena na 10,5 mil. eur.

[6] Zejména bod 17 Stanoviska Generálního advokáta Macieje Szpunara ve věci C-650/22 ze dne 30. 4. 2024.

[7] Bod č. 81 Rozsudku.

[8] K tomuto lze doplnit, že právě proto, že je sportovní stránka ve fotbale natolik intenzivně svázaná se stránkou finanční, je o to více nutné sportovní rovnováhu udržovat, jelikož v případě, že bude narušena, získá konkrétní soutěž jednoho nebo dva hegemony, kteří postupem času získají v dané soutěži „monopol na úspěch“ a soutěž ztratí na atraktivitě, a tedy i na příjmech.

[9] Ve většině evropských lig probíhá od 1. 1. 2025 do 31. 1. 2025.

[10] K dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Evropská unie mění pravidla plateb: více odpovědnosti, intenzivnější zpracování dat, více kontrol](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc květen 2026](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Postavení finančního arbitra v kontextu nařízení Brusel I bis - Funkční pojetí „soudu“, osvědčení podle čl. 53 a možnost výkonu nálezu v jiných členských státech EU](#)
- [ESG Simple jako praktická opora pro ESG reporting malých a středních podniků](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)